

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W ŻYRARDOWIE

1. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Miasta Żyrardowa

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z nieruchomości zamieszkałych odbierane są następujące rodzaje odpadów:

- metale i tworzywa sztuczne,
- papier,
- szkło,
- bioodpady,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady niesegregowane (zmieszane).

Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów komunalnych właściwa dla określonego rodzaju zabudowy (jedno- i wielorodzinna) wynika z zapisów *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Żyrardowa*.

Powyżej wymienione odpady segregowane oraz odpady problematyczne, m.in. takie jak:

- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte opony

przyjmowane są w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Czystej 5. Przeterminowane leki można dostarczyć także do wyznaczonych punktów aptecznych zlokalizowanych w różnych częściach miasta (wykaz aptek na stronie www.zyrardow.pl). Zużyte baterie są umieszczane w pojemnikach znajdujących się w obiektach użyteczności publicznej np. Urzędzie Miasta, Starostwie Powiatowym, placówkach oświatowych i obiektach handlowych.

Usługa polegająca na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy realizowana jest przez Konsorcjum firm: P.U. Hetman Sp. z o.o. i EKO-Hetman Sp. z o.o.. Umowa obowiązuje do dnia 19.02.2025 r.

Zużyty (kompletny) sprzęt elektryczny i elektroniczny o małych gabarytach (40x50x20 cm) pochodzący z gospodarstw domowych mieszkańców Żyrardowa może dostarczyć do pojemników na elektroodpady znajdujących się:

1. ul. gen. Fieldorfa Nila 7 D
2. ul. kpt. Pałaca 49
3. ul. Mireckiego 60/7
4. ul. Okrzei 53A
5. ul. Mielczarskiego 11
6. ul. Nietrzebki 22
7. ul. Izy Zielińskiej 22.

Elektroodpad przekraczający wymiary 40x50x20 cm, można oddać do firmy MB Recykling Sp. z o.o. po telefonicznym umówieniu wizyty, pod numerem 572 102 102.

2. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Na terenie Miasta Żyrardowa przy ul. Czystej 5 funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) prowadzony przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Żyrardów Sp. z o.o., który świadczy usługi polegające na przyjmowaniu wytworzonych na terenie nieruchomości zamieszkałych selektywnie zebranych odpadów komunalnych, takich jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady komunalne ulegające biodegradacji, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony z samochodów osobowych oraz pojazdów jednośladowych, opakowania po farbach, lakierach i rozpuszczalnikach oraz odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne. Transport odpadów do PSZOK zapewnia właściciel nieruchomości we własnym zakresie i na własny koszt.

Zasady przyjmowania odpadów komunalnych oraz godziny otwarcia PSZOK określone są szczegółowo w *Regulaminie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych*, który jest dostępny na stronie internetowej www.zyrardow.pl lub www.pgk.zyrardow.pl.

3. Ocena możliwości przetwarzania odpadów komunalnych na terenie Żyrardowa

Na terenie Miasta nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Powyższe frakcje odpadów są przekazywane do Instalacji Komunalnych (IK), które zostały wykazane w punkcie 6 niniejszej analizy.

4. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Całość wydatków poniesionych na faktury za odbiór i zagospodarowane odpadów z terenów nieruchomości zamieszkałych oraz za prowadzenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów w okresie od stycznia do sierpnia bieżącego roku wynosi 8 729 116,49 zł (w przypadku uwzględnienia płatności faktury za grudzień 2023, która była płacona w styczniu 2024 r. jest to kwota 9 685 122,28 zł).

Od 4 kwietnia 2017 roku obowiązuje Uchwała Rady Miasta Żyrardowa w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują rodziny wielodzietne. Zwolnienie przysługuje w wysokości 5 zł miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami przypadającą na każdego członka rodziny wielodzietnej. Według stanu na dzień 31 sierpnia 2024 r. zwolnieniami z części opłaty za gospodarowanie odpadami objęte są 1 912 osoby, co w skali roku daje kwotę w wysokości 114 720 zł.

5. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców Żyrardowa według stanu bazy meldunków na dzień 31 sierpnia 2024 roku wynosiła 35 280 osoby.

W złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 sierpnia 2024 roku łącznie wskazano 36 299 osób.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta Żyrardowa.

W roku 2024 w okresie od stycznia do sierpnia z terenu Miasta Żyrardowa zostało odebranych 9496,26 Mg odpadów komunalnych, z których 8471,04 Mg zostało odebranych bezpośrednio z nieruchomości, natomiast 1025,21 Mg stanowiły odpady dostarczone przez mieszkańców do PSZOK.

W sposób selektywny odebrano z nieruchomości oraz przyjęto do PSZOK w szczególności następujące ilości odpadów komunalnych:

- a) zmieszane odpady opakowaniowe – 775,64 Mg,
- b) opakowania ze szkła – 428,04 Mg,
- c) opakowania z tworzyw sztucznych – 35,80Mg,
- d) metale – 6,89 Mg,
- e) odpady ulegających biodegradacji – 1079,18 Mg,
- f) zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 – 588,10 Mg,
- g) odpady wielkogabarytowe – 383,83 Mg,
- h) opakowania z papieru – 452,12 Mg,
- i) zużyte opony – 54,08 Mg,
- j) drewno – 134,68 Mg,
- k) szkło budowlane – 26,14 Mg.

Największy udział w ogólnej masie odpadów stanowią niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, których odebrano 5508,88 Mg. Odpady te, podobnie jak zmieszane odpady opakowaniowe, odpady ulegające biodegradacji, odpady wielkogabarytowe oraz duża część opakowań ze szkła zostały przekazane do poniższych Instalacji Komunalnych (IK):

- P.U. Hetman Sp. z o.o. Nadarzyn ul. Turystycznej 38, 05-830 Nadarzyn.
- ZGO AQUARIUM, Składowisko odpadów, Zakład ZGO Pukinin, Pukinin 140..
- Miejski Zakład Oczyszczania Sp. z o.o. ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków - Zakład mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Mazowieckim sp. z o. o. 05-825 Chrzanów Duży 15 A

- Instalacja Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii (ITPOE), zlokalizowana na terenie PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów (35-959), ul. Ciepłownicza 8

Analizując powyższe dane obserwujemy wzrost masy odpadów oddawanych przez mieszkańców do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów analizując analogiczny okres od stycznia do sierpnia 2023 z rokiem bieżącym wzrost masy odpadów nastąpił o 12%. Natomiast w przypadków odpadów odbieranych przez operatora bezpośrednio z posesji obserwujemy wzrost masy odpadów o 7,10%.

Ogólna masa odebranych odpadów od mieszkańców Miasta Żyrardowa w roku 2024 jest większa o 559 tony niż w roku 2023 (analizując miesiące styczeń-sierpień). Należy zwrócić uwagę, iż masa odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca na miesiąc wzrosła w roku bieżącym w stosunku do roku ubiegłego o około 1,30 kg.

Największy wzrost masy odpadów obserwujemy w zakresie frakcji wielkogabarytowych o blisko 36%, papier i tektura 23% oraz szkło 14%. Natomiast najmniejszy wzrost ogólnej masy odpadów odnotowaliśmy w przypadku frakcji niesegregowanej o 5%.

7. Poziomy wskaźników dotyczących gospodarowania odpadami.

Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć za rok 2024 poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45%. W Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyznaczono sposób obliczania poziomu zgodnie z poniższym wzorem:

$$P = \frac{M_r}{M_w} \times 100\%$$

P – oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażony w %,

M_r – oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, wyrażoną w Mg,

M_w – oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg.

W ramach weryfikacji mas odpadów surowcowych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy w danym okresie sprawozdawczym dokonano wyliczeń mas odpadów przekazanych do recyklingu w roku 2023 na podstawie informacji sporządzonych zgodnie z art. 90a u.c.p.g.

Przyjęto potwierdzenia przekazania do recyklingu odpadów surowcowych od innych podmiotów oraz zweryfikowano potwierdzenia recyklingu. Masy wskazane w sprawozdaniach w bazie danych BDO z terenu Miasta Żyrardowa w 2023 roku przyjęto do wyliczeń poziomu recyklingu po uprzednim zweryfikowaniu instalacji docelowych.

Uzyskany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych na 2023 r. wyniósł dla Miasta 35,09% (wymagany poziom na 2023 r., który wynosi 35 % został osiągnięty).

Należy zaznaczyć, że stopień segregacji odpadów sukcesywnie zwiększa się, biorąc pod uwagę ogólną ilość wytwarzanych odpadów na terenie Miasta Żyrardowa.

W związku z coraz większymi wymaganiami w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych określonymi przepisami prawa, największy problem obecnie stanowi niepoprawny sposób segregacji odpadów w zabudowie wielolokalowej.

Warto również zaznaczyć, iż z uwagi na wprowadzenie nowych przepisów prawnych dotyczących procesów przetwarzania odpadów, które są dopuszczane jako procesy recyklingowe w sprawozdaniu odpadowym, stało się trudniejsze osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu. Odpady bio, w których do tej pory do poziomu recyklingu uznawany był proces R12 (przekazanie jako paliwo alternatywne do spalarni lub biogazowni) od dwóch lat jest wykluczony z recyklingu w sprawozdaniu.

W najbliższym czasie działania Miasta ukierunkowane będą szczególnie na wyeliminowanie zjawiska niewłaściwej segregacji odpadów w budynkach wielolokalowych, gdyż w zabudowie jednorodzinnej nastąpił wyraźny postęp w tym zakresie.

8. Działania Miasta w zakresie uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami

Urząd Miasta Żyrardowa podejmuje sukcesywne działania w zakresie uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami, jak i w zakresie sukcesywnego podnoszenia poziomu recyklingu. Jednym z najistotniejszych elementów w tym zakresie jest sukcesywne wykonywanie kontroli w zakresie odpowiedniej segregacji odpadów. Według stanu na dzień 31 sierpnia Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami przeprowadził 50 kontroli pergoli w zakresie prawidłowej segregacji. Kontrole te odbywają się w obecności zarządców poszczególnych budynków. Każda kontrola, która wykazuje jakiegokolwiek nieprawidłowości

skutkuje wykonaniem rekontroli. Ponadto pracownicy ściśle współpracują z firmą odbierającą odpady, która zgłasza wszelkie nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, które obserwują w momencie odbioru odpadów. Takie zdarzenia dokumentowane są zdjęciami, które przesyłane są na bieżąco bezpośrednio do Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami.

Istotnym aspektem w zakresie uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami jest kontrola ilości wystawianych odpadów. Również w tym aspekcie Miasto współpracuje z operatorem odbierającym odpady, który zgłasza posesje co do których istnieje podejrzenie, iż w stosunku do ilości wystawionych odpadów nieruchomości zamieszkuje większa ilość osób niż to jest wskazane w deklaracji.

Urząd Miasta Żyrardowa współpracuje również ze Strażą Miejską w zakresie kontroli przedsiębiorców prowadzących swoją działalność na terenie Miasta Żyrardowa. Straż Miejska wykonuje kontrole pod kątem posiadania podpisanych indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów osób prowadzących działalność z firmą odbierającą odpady zgodnie z § 2 ust. 2 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Żyrardowa *Właściciele nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, a nie zamieszkują mieszkańcy zobowiązani są do pozbywania się odpadów w sposób określony regulaminem, przy czym przekazywanie odpadów następuje na podstawie indywidualnej umowy zwartej pomiędzy właścicielem nieruchomości a przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru działalności Regulowanej.*

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami dokonuje również kontroli firm odbierającej odpady. Pracownicy Wydziału OŚ mają dostęp do systemu GPS, który jest zamontowany w samochodach firmy odbierającej odpady z terenu Miasta. System ten umożliwia przejrzenie całej trasy poruszania się samochodów odbierających odpady i cofnięcie się nawet do kilku dni wstecz. Na GPS widoczne jest oznaczenie samochodu, zazwyczaj jako nr rejestracyjny pojazdu (zdarza się zamiana nazwy, gdy uruchomiony jest samochód zastępczy, każdorazowo firma informuje o zmianie). Codziennie podwykonawcy wykonujący odbiór odpadów z terenu Naszego Miasta raportują również ilość odebranych odpadów i jakim pojazdem wykonano usługę. W celu uszczelnienia systemu kierowcy mają obowiązek zważenia samochodu najpierw na wadze w PGK Żyrardów Sp. z o.o., oraz drugi raz na samej instalacji.

W tym zakresie w 2024 roku Straż Miejska wykonała 48 takich kontroli co skutkowało Udzieleniem 7 pouczeń, nałożeniem 7 mandatów karnych, w 27 przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości oraz w 7 przypadkach czynności są w trakcie realizacji. Ww.

kontrole przeprowadzone zostały w punktach prowadzących działalność gospodarczą przy ul. Mielczarskiego, Filipia de Girarda, Kościuszki, Mały Rynek, Nowy Świat, Okrzei, Bohaterów Warszawy, Sienkiewicza, Izy Zielińskiej, Wiejskiej, Kutnowskiej, Skargi, Mireckiego, Wittenberga, Narutowicza, Noworadziejowskiej, Mickiewicza, Kpt. Pałaca, Kilińskiego, P.O.W., Ziołowej, Chopina, Limanowskiego, Kasztanowej, Spokojnej, Żeromskiego, Chopina oraz Al. Partyzantów. Kontrole te mają na celu w szczególności uszczelnić system gospodarowania w mieście tak, aby do systemu nie trafiały odpady wytworzone w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej.

9. Podsumowanie

W związku z obserwowanym wzrostem liczby osób wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty zagospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta zwiększa się liczba produkowanych odpadów, co wiąże się ze wzrostem opłat za ich zagospodarowanie.

Liczba mieszkańców zgłoszonych w deklaracji w roku bieżącym jest większa o około 650 osób w stosunku do roku ubiegłego (porównując miesiące styczeń-sierpień 2023 z styczeń-sierpień 2024 i wyciągając z nich średnią). Wraz ze wzrostem osób w systemie gospodarowania odpadami wzrosła również masa odebranych odpadów (porównując miesiące styczeń-sierpień 2023 z styczeń-sierpień 2024) jest większa w roku bieżącym o 559 tony. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż masa odpadów w przeliczeniu na jednego mieszkańca na miesiąc wzrosła w roku bieżącym w stosunku do roku ubiegłego o 1,30 kg.

Różnica w masie odpadów pomiędzy 2023 a 2024 r. wynika przede wszystkim ze wzrostu ilości osób wykazanych w systemie. Niemniej jednak zwiększenie ilości odpadów w roku 2024 może wynikać również z tego, iż wzrosła płaca minimalna, a wzrost inflacji nie jest tak drastyczny jak w roku 2023. W roku 2023 przy ówczesnych płacach wzrost cen za podstawowe produkty spowodował falę oszczędności wśród społeczeństwa, wielu mieszkańców nie było stać na zmianę mebli, mieszkania, czy zakup innych produktów niż podstawowe. Dodatkowo od stycznia 2024 r. pojawił się kredyt 2% co umożliwiło społeczeństwu zakup mieszkań, z czym wiąże się wzrost zmieszanych odpadów z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 oraz wielkogabarytowych (usuwanie starych mebli z zakupionych nieruchomości). Potwierdzeniem tej teorii jest obserwowany w roku bieżącym wzrost masy odpadów wielkogabarytowych o blisko 36% oraz papieru i tektury o około 23%.

Obecnie Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami oraz Wydział Podatków i Opłat współpracują ze sobą, aby do systemu wyluskiwać osoby zamieszkujące na terenie Miasta Żyrardowa, które nie zostały jeszcze zgłoszone do systemu i nie ponoszą opłat za odpady..

Biorąc pod uwagę przegląd stanu gospodarki odpadami konieczne jest zastanowienie się nad zasadnością zmiany stawki, która w Mieście nie była zmieniana od 1 lutego 2022 r. Należy również zwrócić uwagę, iż obecna stawka za gospodarowanie odpadami w mieście jest jedną z najniższych w okolicy. Czynnikiem warunkującym zmianę jest przede wszystkim wzrost ogólnej masy odpadów w tym w szczególności wzrost masy odpadów na mieszkańca.

Obecna umowa na wywóz odpadów będzie obowiązywać do 19 lutego 2025 r. w związku z tym jeszcze tym w roku zostanie ogłoszone kolejne postępowanie przetargowe w celu wyboru Wykonawcy. z którego prawdopodobnie wyjdą nowe stawki za tonę odbioru poszczególnych frakcji, co może ponownie doprowadzić do potrzeby zmiany stawki.

Prezydent Miasta Żyrardowa

Lucjan Krzysztof Chrzanowski

Dyrektor Wydziału
Ochrony Środowiska i Gospodarki
Odpadami
Dagmara Pocięch

Drugi Zastępca Prezydenta
Miasta Żyrardowa

Piotr Koczewski